

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Děti, cizinci bez doprovodu

Autor práce: Ing. Bc. Lenka Hříšná

Obor studia: Etika v sociální práci

Posudek vypracoval: Mgr. Karel Šimr, Ph.D.

Datum: 3.5. 2021

Autorka se ve své diplomové práci věnuje tématu, které je poměrně okrajové – a právě proto významné pro reflexi z hlediska etiky v sociální práci, a totiž tématu dětí, cizinců, které se bez doprovodu ocitnou v České republice. Za cíl si klade zjistit situaci nezletilých cizinců v ČR, ve výzkumné části se pak také zabývá důvody jejich odchodu ze země původu a zapojením různých institucí do řešení jejich situace, a to formou kazuistik a rozhovorů. Zvolené téma vychází z problémů, s nimiž se autorka setkává v rámci vlastních zkušeností z praxe. Práce nejprve uvádí obecně do problematiky migrace, definuje základní pojmy a přibližuje situaci v mezinárodním i českém kontextu, dále zmiňuje některé etické a teologické souvislosti, a poté se již podrobně věnuje situaci dětských migrantů (přesně řečeno dětí mladších 18 let, které se nacházejí mimo zemi svého původu a které jsou zároveň odloučeny od obou rodičů, případně zákonných zástupců) a roli jednotlivých institucí, které se v ČR podílejí na řešení jejich situace.

Autorka v textu napříč kapitolami velmi podrobně rozebírá právní aspekt problematiky. To je pochopitelné a pro dosažení cíle práce potřebné, protože právě tato perspektiva věci představuje nesmírně komplikované téma. Zvoleným přístupem ovšem práce poněkud trpí. Jestliže si totiž klade za cíl zjistit situaci dětských migrantů a hlouběji jí porozumět, pak dané téma nelze zjednodušit na právní problematiku. Tento přístup je zřejmě ovlivněn pracovní zkušeností autorky, která se ve své praxi setkává jako pracovnice OSPOD s převažujícím administrativním přístupem v sociální práci. Větší pozornosti by si zaslužil např. aspekt psychologický nebo kulturně-antropologický (díky němu by např. nebylo třeba se pozastavovat nad větším počtem dětí v rodinách, z nichž mladí migranti pocházejí, a vnímat tuto skutečnost jako doklad jejich nízkého sociálního postavení, protože tato reflexe vychází spíše se srovnáváním s obvyklými normami u nás).

Vzhledem k zaměření studia by především bylo vhodné rozvinout etickou reflexi problematiky. Autorka sice připomíná některá relevantní témata, spojená s křesťanským pohledem na migraci (důraz na katolicitu církve a její poutnický charakter, vztah univerzality a partikularity, církev jako novou rodinu), ovšem není naznačeno, jaký vliv by tato spíše vnitrocírkevní perspektiva měla mít na sociální práci nebo sociální politiku státu. Vhodné by bylo identifikovat také některá etická dilemata a hledat jejich řešení.

Předložená diplomová práce má především informativní hodnotu tím, že shrnuje právní stav i praxi v ČR a zmiňuje i některé zajímavé zahraniční příklady (např. nizozemský model, v němž se na péči o děti, migranty podílí zástupci dané komunity v zemi) i méně známé skutečnosti (jako např. roli obecních úřadů). Větší pozornost a reflexi by si zasloužila činnost NNO, církví v dané oblasti apod., jejíž upozadění opět připisují profesnímu zakotvení autorky ve strukturách státní správy.

Přes tyto postřehy ovšem práce splnila svůj cíl aspoň ve zvoleném výseku složité problematiky a může pomoci v orientaci v ní i dalším čtenářům. Je velmi pečlivě vypracována, také jazykově je na kvalitní úrovni a vyskytuje se v ní minimum chyb. Doporučuji ji k obhajobě.